

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. mevrouw I.K. van Engelshoven,
minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

POSTADRES
Postbus 2510
3500 GM Utrecht
BEZOEKADRES
Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht
TELEFOON
030 751 1700
FAX
030 751 1709
INTERNET
www.cnvconnectief.nl
E-MAIL
info@cnv.nl

VAKGROEP

Bestuur

DOORKIESNUMMER

030 – 751 1710

E-MAIL

f.knepper@cnv.nl

PLAATS

Utrecht

DATUM

19 juni 2019

ONS KENMERK

110/LS/mh/fkn

UW KENMERK

BETREFT

reactie op rapport commissie Van Rijn

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

We willen u hartelijk danken voor de mogelijkheid om mee te denken met de commissie Van Rijn en de gelegenheid die is geboden om schriftelijk input te leveren. Van beide mogelijkheden hebben we dankbaar gebruik gemaakt. In de brief waarin de heer Van Rijn het rapport aan onze voorzitter heeft aangeboden, spreekt hij van een eerste stap in de richting van een toekomstbestendig en transparant bekostigingsmodel. Er zullen derhalve nog stappen volgen. Ondergetekenden voelen zich betrokken en maken graag gebruik van de mogelijkheid om op dit moment kort te reageren op een paar punten uit het rapport.

1. Positief

Het sectorgroepsbestuur Hoger Onderwijs van CNV Onderwijs beoordeelt het vergroten van het vaste deel van de onderwijsbekostiging door het verkleinen van het variabele deel daarvan zoals de commissie Van Rijn voorstelt als positief. Wij zijn het eens met de wens om de huidige overmatige groeiprikkel in het stelsel, die voortvloeit uit de studentgebonden bekostiging (aanmerkelijk) te verminderen. Aan het verkleinen van het variabele deel kan evenwel ook een risico voor de lange termijn kleven. Wij zullen op dat risico hieronder ingaan.

2. Suggesties inzake de korte termijn

Technische opleidingen

Door het aantrekken van de belangstelling voor technische opleidingen is er een capaciteitsprobleem ontstaan. De commissie Van Rijn stelt voor dit op te lossen door gelden weg te halen bij andere opleidingen. Het sectorgroepsbestuur Hoger Onderwijs vindt dit geen goed idee. Het oplossen van problemen van een sector door het verschuiven van middelen tussen sectoren en zo elders een probleem creëren, is volgens het bestuur geen oplossing. Het sectorgroepsbestuur Hoger Onderwijs ziet meer in een benadering waarbij in samenwerkingsverbanden tussen onderwijs en bedrijfsleven naar oplossingen wordt gezocht, via afstemming van bijvoorbeeld leerinhouden, innovaties (ook in nieuwe arbeidsrelaties zoals hybride docenten) en via Leven Lang Ontwikkelen. Wij verzoeken u om dergelijke, meer structurele oplossingen arbeidsrechtelijk en financieel mogelijk te maken.

Bij beantwoording ons kenmerk vermelden a.u.b.

Duurzame verankering onderzoek

In het hoger onderwijs staat de verbinding tussen onderwijs en onderzoek onder druk. Oorzaken hiervan zijn de werk- en prestatiedruk bij betrokkenen (onderzoekers en docenten). Het sectorgroepsbestuur is van mening dat extra middelen voor onderzoek uit de eerste geldstroom de duurzame verankering van praktijkgericht onderzoek in het hoger onderwijs - en derhalve een kwaliteitsslag daarin - kunnen bespoedigen. Ook zal dit een positief effect hebben op de werkdruk van bij onderzoek betrokken docenten.

Arbeidsmarkteffecten

Het sectorgroepsbestuur Hoger Onderwijs is van mening dat het rapport van de commissie voorbij gaat aan de arbeidsmarkteffecten van de door haar geformuleerde adviezen en de consequenties daarvan voor de werkdruk in het hoger onderwijs, terwijl dat naar de mening van het bestuur al jaren een ervaren en bekend knelpunt is. Ook om die reden verzoekt het bestuur u om niet (via de hierboven genoemde verschuiving van middelen) de oplossing voor de één tot een probleem voor de ander te maken. Het sectorgroepsbestuur vraagt u daarnaast de effecten van de adviezen van de commissie Van Rijn op werkgelegenheid en werkdruk in beeld te laten brengen met een verkenning van de arbeidsmarkteffecten, om van daaruit verder beleid op deze thema's te ontwikkelen.

3. Mogelijk risico voor de lange termijn

Als de adviezen van de commissie Van Rijn doorgang vinden, zal dit op de lange termijn mogelijk inhouden dat er een bekostiging komt die rekening houdt met (louter) meer vraaggestuurde vormen van leren. Bij een dergelijke bekostiging bestaat volgens het sectorgroepsbestuur het risico dat de uitbreiding van de vaste voet, die nu wordt geïntroduceerd om een te zeer studentgebonden bekostiging te reduceren, teniet wordt gedaan c.q. de variabele voet opnieuw substantieel groeit. Een ander risico van meer vraaggestuurde vormen van leren is volgens de commissie dat door een dergelijke sturing op termijn onderwijs kan ontstaan dat (louter) door de markt bepaald wordt. Het sectorgroepsbestuur Hoger Onderwijs is van mening dat onderwijs een breder doel dient dan alleen de markt. Het bestuur pleit voor onderwijsleerinhouden met een bruikbaar evenwicht van kwalificerende, socialiserende en vormingsdoelen.

Graag blijven we in de toekomst nauw betrokken bij ontwikkelingen die spelen in het hoger onderwijs, in het bijzonder het hoger beroepsonderwijs. Wij zijn vanzelfsprekend bereid om hierbij proactief en praktisch mee te denken. Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens sectorgroepsbestuur Hoger Onderwijs CNV Onderwijs

Frans Bijma,
beleidsadviseur onderwijs en kwaliteit Hogeschool Inholland

Luc van Dijk-Wijmenga,
docent Hogeschool Utrecht en Hogeschool Windesheim

Eelco van den Dool,
docent-onderzoeker bedrijfskunde, Christelijke Hogeschool Ede

Leo Douwes,
business controller en afstudeerbegeleider Hogeschool Windesheim

Martin Ederveen,
docent ICT Fontys Hogescholen

Joop Veld,
docent Hogeschool van Amsterdam

Loek Schueler,
voorzitter CNV Onderwijs

*Een afschrift van deze brief wordt gezonden aan de vaste Kamercommissie
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap*